

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

e-post: postmottak@ad.dep.no

Deres ref.:
11/4235 OPJ

Vår ref.:
fu/poh

Dato:
12. des. 2011

Høring – tiltak for å forebygge og avdekke misbruk av velferdsordninger

I høringsbrev av 12. sept. 2011 inviteres NARF til å komme med sine merknader til ovennevnte høringsforslag.

Saken har vært behandlet av NARFs fagutvalg.

Adgang til opplysninger direkte fra regnskapsfører/revisor

Forslaget om utvidet rett til å innhente opplysninger fra regnskapsfører og revisor berører våre medlemmer direkte. Denne delen av forslaget er vi negative til. Vi vil nedenfor begrunne vårt standpunkt.

Slik vi ser det er trygdemisbruk en type økonomisk kriminalitet som er meget alvorlig. Denne type misbruk er tyveri fra fellesskapet, og når det skjer i kombinasjon med svart inntekt, er dette noe de fleste fordømmer og misliker sterkt. På grunn av alvorligheten ved denne type ulovligheter og grov utnyttelse av et stønadssystem som er ment å tilgodese andre, tilsier faren for misbruk at det offentlige bør ha et regelverk som hjemler innhenting av informasjon for å kunne avdekke denne type misbruk.

NAV har allerede etter dagens regler rett til å innhente opplysninger fra regnskapsførere og revisorer etter folketrygd. § 21-4 a) første ledd.

Til tross for at vi bør strekke oss langt for å avdekke trygdemisbruk er det betenkelig dersom NAV skal få for vide fullmakter til å ”etterforske” saker. Mistanke om trygdemisbruk er ulovlig og straffbart. Der det er mistanke om misbruk er dette en politisak. Det er Politiet som

både har kompetanse, erfaring og et lovverk som regulerer den etterforskning som er riktig og nødvendig i forbindelse med etterforskning av trygdemisbruk.

Denne høringen synes etter NARFs vurdering å bære noe preg av politiets manglende ressurser, eller vilje, til å prioritere denne type saker. Etter vår vurdering forsvarer dette ikke å utvide NAVs rett til å innhente opplysninger.

I pkt 3.3 annet avsnitt, skriver departementet bl. a. at:

”Det er ingen forutsetning at den næringsdrivende forsøker å fremkalle feilutbetalinger ved bevisst å gi uriktige opplysninger. Det vil eksempelvis kunne forekomme at den næringsdrivende har en urealistisk oppfatning av sine inntekter, i positiv eller negativ retning. I begge tilfeller vil en adgang til å be om bekreftelse/avkreftelse direkte fra regnskapsfører eller revisor innebære klare fordeler ved saksbehandlingen.”

Skal ovennevnte kontakt med regnskapsfører ha noen som helst verdi må regnskapsfører ta seg tid til å vurdere eller spekulere i kundens antatte inntekter. Denne type vurderinger av inntekt vil det være uheldig å pålegge regnskapsfører. Dette kan kort begrunnes med at:

- Det er en fare for at NAV misbruker ordningen og benytter adgangen til å kreve informasjon ukritisk som del av ordinær saksbehandling.
- NAVs henvendelser til regnskapsførere om informasjon pålegger regnskapsførere et arbeid som det i utgangspunktet vil være vanskelig å fakturere. Det blir etter NARFs vurdering uheldig dersom NAV skal kunne pådra kundene denne type kostnader uten at kundene selv kan velge å ville utlevere den samme informasjonen.
- Kundenes relasjon og tillitsforhold til autorisert regnskapsfører vil kunne reduseres og ha negative konsekvenser for regnskapsførers innblikk i kundenes virksomhet og økonomi.
- ARF er underlagt hvitvaskingsloven fra før og gjennom dette skal de allerede rapportere om trygdemisbruk som de har mistanke om.
- Autoriserte regnskapsføreres taushetsplikt er regulert i regnskapsførerl. § 10. Det er en viss fare for at utlevering av opplysninger vil være i strid med taushetspliktsreglene.
- Det er stor fare for at regnskapsførere blir påvirket til å synse om faktum som de ikke har forutsetninger for å uttale seg om. I neste omgang risikerer samme regnskapsfører og trekkes inn i rettssak som vitne. Sistnevnte er både ubehagelig og tidkrevende.

Etter vår vurdering tilsier de ovennevnte forhold at ulempene ved å utvide NAVs rett til å innhente opplysninger fra regnskapsfører og revisor klart overgår fordelene ved denne type informasjonsinnhenting.

Det er den stønadsberettigede som søker NAV om trygdeytelser som også står nærmest til å dokumentere inntekt eller formue. Om ikke grunnlagene for å beregne den stønadsberettigedes trygdeytelser i tilstrekkelig grad dokumenteres eller sannsynliggjøres, bør dette etter NARFs vurdering slå tilbake på den stønadsberettigede. Manglende dokumentasjon bør

gi lavere trygdeytelser. På denne måten burde behovet for å ha utvidede hjemler til å innhente informasjon ikke være tilstede.

Samkjøring av registre for systematisk kontroll, legitimasjonskrav, rapporteringsplikt for andre offentlige myndigheter

NARF mener at de som er berettiget trygd også må akseptere at det offentlige kontrollerer forskjellige registre for å fastsette riktig ytelse og om vedkommende er stønadsberettiget. Skattytere generelt er underlagt kontroll ved at det innhentes informasjon fra arbeidsgiver, boligsameier og borettslag, arveavgiftsmyndighetene, Statens kartverk tinglysningen osv. osv. Det er slik vi ser det ingen gode grunner som tilsier at de stønadsberettigede ikke også skal måtte akseptere kontroll som her foreslått.

At det i det hele tatt skal være nødvendig å reise spørsmålet om de personer som er stønadmottakere også skal måtte akseptere en samkjøring av registre for systematisk kontroll synes unødvendig. Det samme gjelder for legitimasjonsplikt. Dette illustreres ved eksemplene som departementet selv har reist i høringsnotatet.

Eksemplene i høringsnotatet viser at de foreslåtte endringene er nødvendige og NARF støtter derfor denne delen av forslaget.

Med vennlig hilsen

NARF - Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening

Sandra Riise
Adm.dir.

Dagfinn Søvik (sign.)
Leder fagutvalget